

JUBILEUM

LENES DANSESENTER FYLLER 20 ÅR

«At «hu ballettdama» fra Oslo, som attpåtil brukte både øredobber og sminke, skulle holde ut trodde de færreste»

EFFEKTMAKER: Før forestilling skal det lages både kulisser og kostymer, som bløtkake og tyllskjørt. De bak har for øvrig hun selv og Jeanette Hansson brukt i operaen.

FOTO: SIV STORLØKKEN

Svinger Oppdal i dansen

– Nå har jeg sett nok kilometer tyll på en stund, utbryter Skalleberg med et stort smil.

Siv Storløkken

siv.storlokken@opdalingen.no
906 44 745

OPPDAL: Bare dager før jubileumsforestillingen står det pose på pose med tyllskjørt i danselokalene. I hvert skjørt er det oppimot 20 meter stoff. Mange av dem har hun sydd selv.

Noen er også lånt fra operaen. De ble brukt av henne og Jeanette Hansson allerede til «Don Quijote» i 1981. Når ungene ser Skallebergs navn på operakostymene, synes de det er veldig stas.

– Tenkte du på at du skulle gjøre alt dette da du startet opp?

Spørsmålet stilles på lageret, der det vrirler av hatter, museører og klovnehatter, mens Skalleberg bærer på langkoster etter at hun nettopp har lagd ferdig en diger bløtkake i papp, med

bomull og kunstige roser.

– Nei, ikke i det hele tatt!

Heldigvis har hun alltid likt å sy, alt fra brudekjole til gardiner på Boas.

– Å sette meg til å sy tyllskjørt hadde jeg ikke tenkt på, men når vi skal ha bursdag og rot, ja da trenger vi bløtkake, konstaterer hun enkelt.

Kostymer er viktig. Danserne går inn i en annen rolle, og de sjenerte kan slippe seg fri.

– Jeg kan være sjenert, men inntar en rolle når jeg får på meg kostyme. Det gjør noe med en.

Fra operaen til Oppdal

Dansesenterets elever er helt nede i fireårsalderen. Skallebergs egen karriere tok til sent, grunnet en kneskade. Etter en treårig utdannelse som ballettpedagog ble hun en del av Den norske opera Operaballetten. Gjennom ettårige kontrakter var hun engasjert der i 17 år før hun ble pensjonist.

– Jeg har vært kjempeheldig, jeg kom igjennom nåløyet, hatt det fantastisk med en flott kar-

riere og lært mye.

Skalleberg har fått danset med alle de store når hun har gjort alle de klassiske ballettene i tillegg til operetter og operaer.

Begeistringen over å få en slik ressurs til bygda, pensjonisten på 40 år flyttet til fjells sammen med mann og døtrene på seks måneder og fem år, var stor. Like stor var skepsisen da ideen naboer og venner hadde om at hun burde starte et dansetilbud modnet.

At «hu ballettdama» fra Oslo, som attpåtil brukte både øredobber og sminke, skulle holde ut trodde de færreste.

– Jeg fikk veldig mange gode tilbakemeldinger, men skepsisen var stor. Mange trodde dette skulle være en døgnflue.

Første kveld kom 34 jenter og en gutt for å lære seg å danse.

– Det var mengder, og helt fantastisk.

Allerede i januar i 1992 gikk en gruppe til Ungdommens fylkesmonstring. Mange har gjen tatt bragden, og både i 1999 og i år har danseinnslag gått videre til landsfinalen.

Sjette juni samme år ble første

FAKSIMILE Opdalingen 16. august 1991.

forestilling holdt. Skalleberg visste at de måtte synliggjøre hva de holdt på med, men hva skulle de gjøre?

Da tilbød fire dansere fra Nasjonalballetten seg å ta turen.

– De syntes jo det var uhørt at jeg flyttet hit, men da de kom opp på 40-årsdagen min våren 1991 syntes de det var stor stas.

Dansesenterets kontakter inn i

det profesjonelle miljøet er unik. Høsten 2005 fikk Skalleberg selskap i Oppdal av tidligere danseskollega Jeanette Hansson. Sammen har de 40 år på elite-nivå.

Uten denne bakgrunnen har ikke dansesenteret hatt samme tilgangen verken på kostymer eller dansere fra Nasjonalballetten. De har flere ganger deltatt på de lokale forestillingene.

– Hva har dette betydd?

– Jeg tror det er en veldig motivasjon for elevene. Det er også en bekreftelse på at det vi holder på med er bra og seriøst. De profesjonelle får mange forespørsler som de må si nei til, så det at de kommer gjør elevene stolte. Jeg har lyst til å vise dem noe tipp topp, noe de kan strekke seg mot.

Dessuten er det både en motivasjon og anerkjennelse for Skalleberg selv.

Saken fortsetter på de neste sidene»»»

BLÅTTILLYST: Juleforestilling i 2003.

STARTEN: Unge dansere ved Lenes ballettskole i 1991.

ALLE ARKIVFOTO: OVE KARLSVIK

DET FØRSTE BILDET: Fra Opdalingens første besøk på Lenes ballettskole.

GUTTER I SVART: Fra Man in black.

ørste dansekveld hos Lene Skalleberg. scenen i kulturhuset.

Nå får hun en støtte etter årlige søknader.

– Da denne kom for 2011 var jeg veldig glad. Uten hadde ikke lærerne her fått lønn.

Krisen fikk foreldre til å starte Dansesenterets venner, og det kom reddende hjelp fra uventet hold.

Hun var på flytoget da telefonen ringte. Mannen var fra Creno Trondheim. De ville gi 50.000 kroner til dansesenteret, fordi de syntes det var horribelt at det ikke ble tatt grep lokalt.

– Da ble det champagne på Gardermoen!

Nøkterne og kreative

Fortsatt må hver en krone snus. Derfor trengs fulle hus søndag, og godt loddssalg. Allerede er forestillingen mellom 15.000 og 20.000 kroner i minus.

– Alt vi tjener, går rett ut. Det koster når 200 dansere skal ha kostymer, 17 grupper skal ha musikk og instruktører og vi skal ha lys som faktisk rekker over hele den 14 meter brede scenen.

LENES DANSESENTER

- Startet som Lenes ballettskole 2. september 1991.
- Skiftet navn da det startet opp egne guttetilbud med blant annet jazzdans og streetdance.
- I dag har dansesenteret 200 elever.
- Disse er fordelt på 19 grupper, som kjøres av åtte instruktører.
- Setter søndag 1. mai opp jubileumsforestillingen «Dans, glede og bursdagsfest» i Oppdal kulturhus.

Solide, profesjonelle rammer til tross: Skalleberg avviser at det er noe ekstragavant over deres forestillinger.

– Vi er veldig nøkterne - og veldig kreative.

Kostymer brukes om igjen: Det som ett år er hodepryd til hester, er neste år hodepryd til orientalske dansere. For eksempel. Mye sys om, og når det trengs stoff handler hun store kvanta i Oslo. Penger spa-

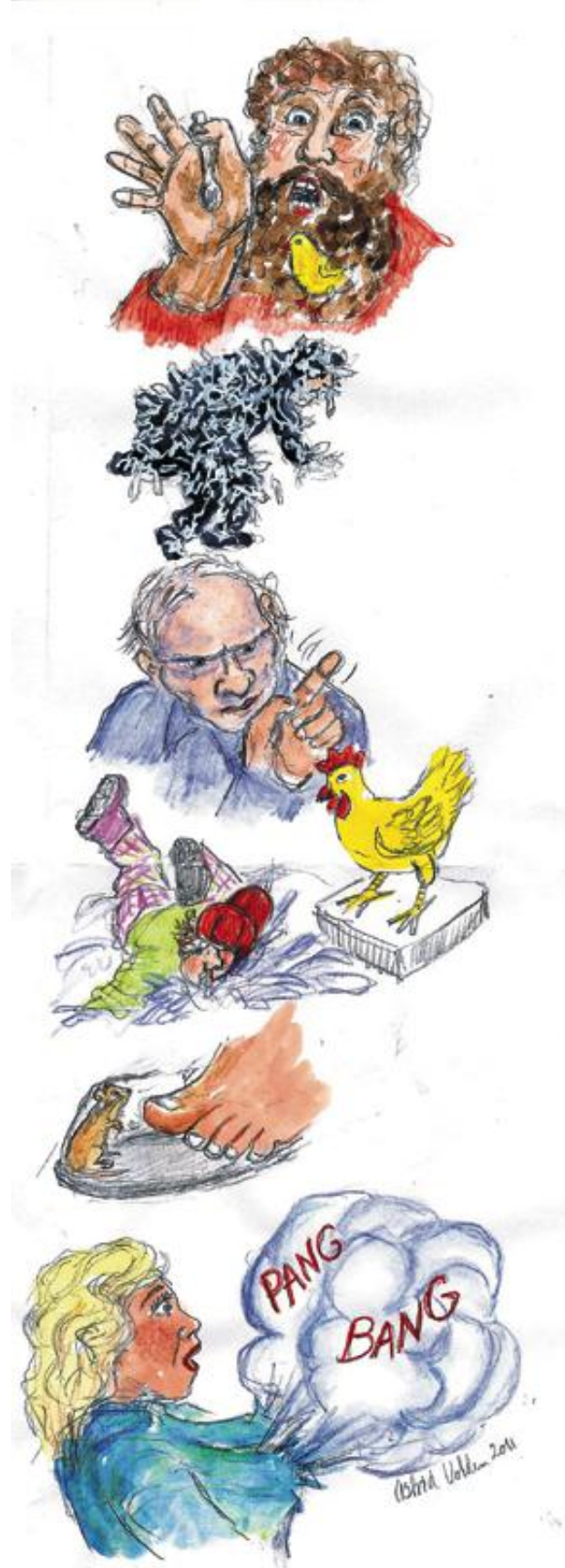
«Alle elever skal få være med, alle skal ha vært i første rekke i løpet av dansen»

res når meterprisen går ned fra 100 til 15 kroner for fem kilometer (!) stoff.

Skalleberg er opptatt av at både barn og publikum skal tas på alvor.

– Jeg synes det er frekt å sette opp en hasteforestilling, som ikke er skikkelig bearbeidet når folk betaler for å komme. Jeg har ett mål: Å vise elevene fra deres beste side. Med profesjonelle rammer yter de kanskje enda mer. Kunst er service. Vi skal gi en opplevelse. Det har jeg alltid vært opptatt av.

I morgen tas tyllskjørtene og andre kostymer på. Nok en gang skal Oppdal gis en danseforestilling ingen trodde var mulig for 20 år siden.

Påskelimerics 2011

En skjegget turist ifra Egge slo topplokket av påskeegget som våknet til liv.

Av skrekk ble han stiv: Han satt med en kylling i skjegget.

En uærlig type fra Sylling som tenkte å rappe en kylling, traff eieren der, ble rullet i fjær og tjære. Ble «fugl» som ved trylling.

En flink, klarsynt mann ifra Trysil, av Aukrust kalt Bergsprekken-Mysil, ga alltid ei råd som folk stolte på: «Gå ei over is før den frys til!»

En kreativ person på Mjø'n tok og måla ei utstoppa hø'n. Ho vart rau te jul, te påsk va ho gul.

Fin skikk, det kunn alle væl skjøn'n?

En fartshungrig boarder fra Møre tok toppfart fra oppi Blåøret, men erfarte snart at «fjellet er hardt!» Da han krasjet i tungt sørpeføre.

En campingturist oppå Lo som i påska tok fram sommersko, ble ganske konfus da han tråkket på mus for hvem skoen var vinterbo.

En nyfikset babe fra Hjelle tok Håkerekspresen til fjellet. Men lufttrykket falt for fort og fatalt: Det hørtes til Kongsvold, det smellet!

Astrid Volden

– Tok Oppdal med storm

SUNNDALSØRA: Hege Lauritzen (34) begynte hos Lene Skalleberg 14 år gammel, og er full av lovord.

– Jeg var veldig fascinert av henne. Hun tok Oppdal med storm, og var noe bygda trengte på det tidspunktet.

Lauritzen drev med drilldans da det nye dansetilbudet kom. Dette ble mer seriøst, Skalleberg ble sett opp til og var en inspirasjon.

– Jeg slukte til meg alt hun sa. Hun var litt streng, men det var bare herlig. Hun hadde kustus på oss, og jeg følte vi var med på noe seriøst.

Etter hvert som det ble flere tilbud ved dansesenteret ble hun også gitt instruktør oppgaver. For snart åtte år siden flyttet hun til Sunndal og ble danselærer ved kulturskolen der. Det begynte med 60 elever, og på det meste har det ligget stabilt rundt 150. Akkurat nå er Lauritzen ute i barselpermisjon.

– Det er på grunn av Lene jeg valgte å ta den veien jeg har gjort. Jeg visste det var mulig å holde på med dette.

Lauritzen har ingen formell danseutdannelse, men er utdannet lærer og tatt faglære-

FASCINERT: Hege Lauritzen gir Lene Skalleberg æren for at hun selv er danselærer i dag.

FOTO: KJELL ØVE HOLSBØVÅG

rutdanning i dans i tillegg, og har dessuten tatt timer i London. Først og fremst er det likevel egne erfaringer hun bygger sin kompetanse på.

– Det er en tøff jobb å danse seks, sju timer hver dag. Da må man ha forbilder, og det har Lene vært for meg. Henne kan jeg ringe til om jeg lurar på noe.

Lauritzen var aldri i tvil om at Skalleberg ville bli værende.

– Hun gir seg aldri. Skepsis vil det alltid være på små plasser, men jeg tror elevene har gitt henne den støtten hun trengte for å bli værende.

– For ei dame

OSLO: – Lene Skalleberg er et av mine største forbilder. For ei dame!

Det sier Anja Karlsvik (29), som var blant de første elevene på Lenes ballettskole.

Senere gikk hun på Bårdarakademiet og tre år ved Statens balletthøyskole. Hun har bachelor i dans og pedagogikk, og underviser i dag 70 elever i Bærum. Til daglig jobber hun imidlertid som politi, men sjefene synes det er stor stas med en ballettpedagog på stasjonen og legger alt til rette for at jobbene kan kombineres.

– Jeg vet nesten ikke hvor jeg skal begynne, sier Karlsvik når vi spør hva Skalleberg har betydd for henne.

– For meg personlig har hun betydd kjempemye. Dansesenteret er en arene hvor jeg har opplevd mye mestring og glede. Jeg hadde stor interesse helt fra begynnelsen, og syntes dette var

FORBILDE: Anja Karlsvik (til høyre) har Lene Skalleberg som et av sine største forbilder.

ARKIVFOTO

virkelig artig. Det synes jeg jo også fortsatt.

Karlsvik mener Oppdal hadde utrolig godt av å få en frisk person som Skalleberg.

– Bakgrunnen hennes er jo fantastisk, og at ei lita bygd som Oppdal får tilført slik kompetanse er ikke mange forunt. Jeg var aldri i tvil om at hun skulle holde ut. Hun er helt fantastisk og har mer enn bein i nesen.

Danset videre

OPPDAL: Mange av elevene til Lene Skalleberg har valgt å fortsette dansen også utenfor Oppdal. Det gjør henne stolt at skolen har fått fram talenter både innen utøvende dans og lærere.

Som kjent begynner Julie Mjøen ved ballettlinja ved Kunsthøyskolen i Oslo (Khio) til høsten. Fra linja for moderne dans ved samme skole går Erlend Rolvsjord ut nå i vår. Under utdanning er også Martine Skalleberg, som går ved Bårdar. Andre som har tatt utdanning er Henriette Sørli, Ingvild Skjøtskift, Anja Karlsvik, Marita Mesloe og Madeleine Skalleberg. De tre sistnevnte jobber i dag med dans, men bare Madelen Skalle-

berg både underviser og danser.

Underviser gjør også Hege Lauritzen, som har faglærerutdanning i dans og i dag er kulturskolelærer i Sunndal. (Se egen sak.)

Dessuten har oppimot 12 stykker har valgt å fortsette dansen et ekstra år på folkehøyskole, og mange har gått danselinja ved Trondheim katedralskole.

Lene Skalleberg synes det er ekstra morsomt med Erlend Rolvsjord.

– Han var i mange år den eneste gutten på klassisk dans. Erlend var tøff nok til å holde stand mot oppfatningen om at det var teit å danse.

IFRILUFT: 16. juni 2002 danset Lenes dansesenter på Hovden.

ENESTE GUTT: Erlend Rolvsjord var lenge eneste gutt i klassen.

KIRKEDANS: Sammen med Oppdal spell- og dansarlag og Ole Paus i Oppdal kirke.

2. september 1991: 35 unger møter til fødselsdag 1. mai 2011: 200 unger feirer bursdag på

Etter 20 år kan en trygt si at hun har motbevist skepsisen.

– Jeg har ikke helt skjont det ennå! 20 år... Det er jo skrekkelig lenge.

55 forestillinger har det blitt.

– Hvilket øyeblikk husker du best?

Skalleberg sperrer opp øynene, og blir litt blank i dem også.

– Har du en bok?! Det er så mange skønne øyeblikk.

Ett av dem er etter hun fikk kulturprisen i 2000.

– En gutt kom bort til meg og sa: «Så gøy at vi fikk kulturprisen, Lene!» Det var søtt.

Dansesenteret har betydd mye for mange, og det er ikke bare enkelt å bryte ut for å utfordre seg selv enda mer, slik Fresco dance crew har gjort. Under plasseringsprøve denne uken utbrøt de:

«Se på dem, de er så heldige. De har jo mange år igjen!»

Dans for alle

Allerede da Opdalingen pre-

senterte Skalleberg og hennes planer i fredag 16. august 1991 understreket hun at skolen ikke skulle være en filial av Operaballetten.

– Hva legger du i det?

– At vi ikke bare skal dyrke de riktige personene, de riktige kroppene, men ha en bredde. Alle elever skal få være med, alle skal ha vært i første rekke i løpet av dansen. Om de vil. Vi skal ta både den beskjedne og usikre og den som vi ser er en diamant like seriøst.

Skalleberg medgir at hun kan være skarp og ganske bestemt, men er opptatt av at når unger gis mål må de også kreves noe av.

– Vi gir dem ikke utfordringer for å være slemme, men fordi vi tror de kan greie dem.

Men feil kan skje. Det vet hun så godt selv. Fortsatt husker hun klasket da hun falt på magen under «Nøtteknekkeren».

– Det varte nok ikke mange sekunder, men jeg vet ikke hvordan jeg kom meg tilbake dit jeg skulle være, som da var helt

på andre siden av scenen.

Trang økonomi

20 år med suksess til tross, noen dans på roser har det ikke vært.

– Jeg har aldri lent meg tilbake og tenkt at nå er jeg er for godt.

Med økonomi som balanserer hårfint holdes hun alltid skjerpet, men det er også slitsomt. Skalleberg beskriver virksomheten som for kulturell for næringslivet og for kommersielt for kommunen.

– Det var tøft da kommunen og politikerne ikke ville være med.

De fleste husker vel da dansesenteret fikk kniven på strupen for fire år tilbake. I flere år hadde Skalleberg belånt privat eiendom for å kunne lønne sine lærere og betale husleie, utgifter lag og foreninger dekker med aktivitetsstøtte. Da banken sa stopp, ble hun på en måte straffet for sin tidligere fleksibilitet av kommunen.

– Logikken er det ikke så mange som skjønner.